

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1991

Vyhlásené: 01.11.1991 Časová verzia predpisu účinná od: 26.09.2001 do: 31.05.2005

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

424

ZÁKON

z 2. októbra 1991

o združovaní v politických stranách a v politických hnutiach

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Úvodné ustanovenia

§ 1

(1) Občania majú právo sa združovať v politických stranách a v politických hnutiach (ďalej len „strany a hnutia“). Výkon tohto práva slúži občanom na ich účasť na politickom živote spoločnosti, najmä na vytváraní Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) a orgánov územnej samosprávy.

(2) Na výkon tohto práva nie je potrebné povolenie štátneho orgánu.

(3) Tento zákon sa nevzťahuje na združovanie občanov

- a) v občianskych združeniach,¹⁾
- b) na zárobkovú činnosť alebo zabezpečenie riadneho výkonu určitých povolání,
- c) v cirkevných a náboženských spoločnostiach.

§ 2

(1) Strany a hnutia sú dobrovoľné združenia; podliehajú registrácii podľa tohto zákona.

(2) Strana a hnutie nemôžu byť súčasne registrované ako občianske združenie.¹⁾

(3) Členom strany a hnutia s právom voliť a byť volený do orgánov strany a hnutia môže byť len štátny občan Slovenskej republiky (ďalej len „občan“), ktorý dosiahol vek 18 rokov.

(4) Ustanovenia osobitných zákonov o nezlučiteľnosti členstva alebo funkcií v stranách a hnutiach s výkonom iných činností alebo funkcií nie sú týmto zákonom dotknuté.

§ 3

(1) Strany a hnutia sú právnickými osobami. Štátne orgány môžu do ich postavenia a činnosti zasahovať len na základe zákona a v jeho medziach.

(2) Nikoho nemožno nútiť k členstvu v stranách a hnutiach. Zo strany a hnutia môže každý slobodne vystúpiť.

(3) Nikoho nemožno obmedzovať v jeho právach preto, že je členom strany a hnutia, že sa zúčastňuje na ich činnosti alebo ich podporuje alebo že stojí mimo nich.

§ 4

Zakazujú sa strany a hnutia,

- a) ktoré porušujú ústavu a zákony alebo ktorých cieľom je odstránenie demokratických základov štátu,
- b) ktoré nemajú demokratické stanovky alebo nemajú demokraticky ustanovené orgány,
- c) ktoré smerujú k uchopeniu a držaniu moci zamedzujúcemu druhým stranám a hnutiam uchádzať sa ústavnými prostriedkami o moc alebo ktoré smerujú k potlačeniu rovnoprávnosti občanov,
- d) ktorých program alebo činnosť ohrozujú mravnosť, verejný poriadok alebo práva a slobodu občanov.
- e) ktorých program je nasmerovaný proti suverenite a územnej celistvosti Slovenskej republiky.

§ 5

(1) Strany a hnutia sú oddelené od štátu. Nesmú vykonávať funkcie štátnych orgánov ani tieto orgány nahrádzať. Nesmú riadiť štátne orgány ani ukladať povinnosti osobám, ktoré nie sú ich členmi.

(2) Strany a hnutia nesmú byť ozbrojené a nesmú zriaďovať ozbrojené zložky.

(3) Nie je povolená činnosť strán a hnutí v ozbrojených silách a ozbrojených zborov. Osobitné zákony ustanovia, v ktorých orgánoch štátu a územnej samosprávy sa činnosť strán a hnutí takisto nepovoľuje.

(4) Strany a hnutia sa môžu organizovať zásadne na územnom princípe. Zakladať a organizovať činnosť strán a hnutí na pracoviskách je neprípustné.

Vznik strany a hnutia

§ 6

(1) Strana a hnutie vznikajú registráciou alebo na základe skutočností, ktoré ju nahrádzajú (§ 8 ods. 4 a 6 a § 21).

(2) Návrh na registráciu strany a hnutia (ďalej len „návrh na registráciu“) podáva najmenej trojčlenný prípravný výbor strany a hnutia (ďalej len „prípravný výbor“), ktorý je oprávnený vyvíjať iba činnosť smerujúcu k vzniku strany a hnutia. Členmi prípravného výboru môžu byť len občania, ktorí dosiahli vek 18 rokov. Návrh na registráciu podpíše každý člen prípravného výboru a uvedie svoje meno a priezvisko, rodné číslo a obec trvalého pobytu, názov ulice, ak sa obec člení na ulice, a číslo domu (ďalej len „bydlisko“). Ďalej uvedie, kto z jeho členov je splnomocnený konať v jeho mene (ďalej len „splnomocnenec prípravného výboru“). K návrhu na registráciu prípravný výbor pripojí

- a) petíciu podpísanú aspoň tisíc občanmi, ktorí požadujú, aby strana a hnutie vznikli; k podpisu pod petíciou musí občan uviesť svoje meno a priezvisko, rodné číslo a bydlisko,
- b) stanovky (organizačný poriadok) v dvoch vyhotoveniach, v ktorých sa uvedie:
 1. názov a skratka strany a hnutia,
 2. sídlo,
 3. programové ciele,

5. práva a povinnosti členov,
 6. ustanovenia o organizačných jednotkách, ak budú zriadené, najmä vymedzenie rozsahu, v akom môžu v mene strany a hnutia nadobúdať majetok, hospodáriť a nakladať s ním, prípadne nadobúdať iné majetkové práva, a rozsahu, v akom môžu konať a zaväzovať sa v mene strany a hnutia,
 7. orgány vrátane štatutárnych,^{1a)} rozhodcovských a revíznych orgánov, spôsob ich ustanovovania a vymedzenie ich právomocí,
 8. spôsob, akým štatutárne orgány konajú a podpisujú, či a v akom rozsahu môžu vykonávať právne úkony v mene strany a hnutia aj iní jej členovia alebo jej zamestnanci,
 9. zásady hospodárenia,
 10. spôsob naloženia s majetkovým zostatkom, ktorý vyplynie z likvidácie majetku a zo záväzkov v prípade zrušenia strany a hnutia, ak tento zostatok neprípadne štátu (§ 13 ods. 7),
- c) doklad o zaplatení správneho poplatku.

(3) Názov strany a hnutia a jeho skratka sa musia výrazne líšiť od názvu a skratky strán a hnutí, ktoré už vyvíjajú činnosť na území Slovenskej republiky, aby neboli vzájomne zameniteľné.

(4) Sídlo strany a hnutia musí byť na území Slovenskej republiky.

(5) Ak stanovy neurčujú niečo iné, koná v mene strany a hnutia až do vytvorenia orgánov uvedených v odseku 2 písm. b) siedmom bode prípravný výbor. Orgány strany a hnutia musia byť ustanovené najneskôr do šiestich mesiacov od vzniku strany a hnutia; v opačnom prípade podá Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky podnet na návrh na pozastavenie činnosti strany a hnutia.

§ 7

(1) Návrh na registráciu sa podáva ministerstvu.

(2) Ak návrh na registráciu nemá náležitosti podľa § 6 alebo ak sú v ňom neúplné alebo nepresné údaje, ministerstvo najneskôr do 15 dní od doručenia návrhu na registráciu zašle prípravnému výboru písomné upozornenie, že ak tieto nedostatky neodstráni, konanie o registráciu sa nezačne.

(3) Ak ministerstvo do 15 dní od doručenia návrhu na registráciu nezašle upozornenie podľa odseku 2, predpokladá sa, že návrh na registráciu nemá nedostatky.

(4) Ak prípravný výbor nesúhlasí s upozornením ministerstva, môže sa do 15 dní od doručenia upozornenia domáhať na krajskom súde určenia, že návrh na registráciu nemá nedostatky. Proti rozhodnutiu krajského súdu sa nemožno odvolať.

(5) Konanie o registráciu sa začne dňom, keď ministerstvo dostane návrh na registráciu, ktorý nemá nedostatky uvedené v odseku 2, alebo dňom, keď rozhodnutie krajského súdu podľa odseku 4 nadobudlo právoplatnosť.

§ 8

(1) Ministerstvo registráciu odmietne, ak stanovy strany a hnutia sú v rozpore s § 1 až 5 a § 6 ods. 3 a 4. Inak vykoná registráciu.

(2) Ministerstvo vykoná registráciu alebo rozhodne o jej odmietnutí do 30 dní odo dňa začatia konania o registráciu.

(3) Ak ministerstvo vykoná registráciu, zašle v lehote uvedenej v odseku 2 splnomocnencovi prípravného výboru jedno vyhotovenie stanov, na ktorom vyznačí deň registrácie. Na rozhodnutie o registrácii sa nevzťahuje § 47 správneho poriadku, ak sa návrhu na registráciu vyhovie.

(4) Ak sa splnomocnencovi prípravného výboru do 30 dní od začatia konania o registráciu nedoručilo rozhodnutie ministerstva o odmietnutí registrácie, strana a hnutie vzniknú dňom nasledujúcim po uplynutí tejto lehoty; tento deň je dňom registrácie. Na žiadosť splnomocnenca prípravného výboru mu ministerstvo zašle jedno vyhotovenie stanov, na ktorom vyznačí deň registrácie.

(5) Proti rozhodnutiu o odmietnutí registrácie môže podať prípravný výbor opravný prostriedok na súde.²⁾

(6) Právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým sa zrušuje rozhodnutie ministerstva o odmietnutí návrhu na registráciu, túto registráciu nahrádza. Na žiadosť splnomocnenca prípravného výboru mu ministerstvo zašle jedno vyhotovenie stanov, na ktorom vyznačí deň registrácie.

(7) Registráciu vykoná ministerstvo zápisom strany a hnutia do zoznamu strán a hnutí. Zoznam strán a hnutí obsahuje názov a skratku strany a hnutia, adresu sídla strany a hnutia, mená, priezviská a bydliská osôb, ktoré sú štatutárnymi orgánmi, a dátum registrácie, zmeny týchto údajov, vstup do likvidácie vrátane mena, priezviska a bydliska likvidátora a ďalšie údaje o zrušení strany a hnutia a o pozastavení ich činnosti. Zoznam strán a hnutí je verejný.

§ 9

Vznik strany a hnutia, ich názov, skratku a adresu sídla oznámi ministerstvo do 7 dní odo dňa registrácie Štatistickému úradu Slovenskej republiky.

§ 10

Strana a hnutie sú povinné písomne oznámiť ministerstvu údaje týkajúce sa mena, priezviska a bydliska osôb, ktoré sú štatutárnym orgánom strany a hnutia, adresu sídla strany a hnutia a ustanovenie ďalších orgánov strany a hnutia [§ 6 ods. 2 písm. b) siedmy bod] do 15 dní odo dňa ich ustanovenia alebo ich zmeny. K oznámeniu strana a hnutie priložia uznesenie orgánu strany a hnutia, ktorý je podľa stanov oprávnený rozhodovať v tejto veci; obdobne treba doložiť aj oznámenie o zmene stanov (§ 11) a oznámenie o iných údajoch uvedených v zozname strán a hnutí (§ 8 ods. 7).

§ 11

(1) Zmenu stanov oznámi strana a hnutie písomne ministerstvu do 15 dní od jej schválenia; k oznámeniu pripoja dve vyhotovenia zmeny stanov.

(2) Na zmenu stanov platia primerane ustanovenia § 7 a 8.

Zánik, zrušenie a pozastavenie činnosti strany a hnutia

§ 12

Zánik strany a hnutia

(1) Strana a hnutie zanikajú dňom, keď ministerstvo vykoná výmaz strany a hnutia zo zoznamu strán a hnutí (ďalej len „výmaz“).

(2) Návrh na výmaz podáva ministerstvu príslušný orgán strany a hnutia do 10 dní od zrušenia strany a hnutia, pokiaľ strana a hnutie boli zrušené bez likvidácie; pokiaľ strana a hnutie boli zrušené s likvidáciou, podá tento návrh likvidátor do 10 dní po skončení likvidácie.

(3) Zániku strany a hnutia predchádza ich zrušenie, a to buď bez likvidácie, ak ich všetok majetok a záväzky prechádzajú na právneho nástupcu, alebo s likvidáciou, pokiaľ ich všetok majetok a záväzky takto neprechádzajú.

(4) Pokiaľ zákon ďalej neustanovuje inak, použijú sa na likvidáciu majetku a záväzkov zrušenej strany a hnutia primerane predpisy o likvidácii majetku a záväzkov obchodných spoločností. Ak likvidátor kedykoľvek v priebehu likvidácie zistí, že majetok zrušenej strany a hnutia je predĺžený, je povinný navrhnuť vyhlásenie konkurzu. Ak sa likvidácia skončí majetkovým zostatkom, naloží s ním likvidátor spôsobom určeným v stanovách [§ 6 ods. 2 písm. b) bod 9].

(5) Zánik strany a hnutia oznámi ministerstvo do 7 dní od výmazu Štatistickému úradu Slovenskej republiky.

§ 13

Zrušenie strany a hnutia

(1) Strana a hnutie sa zrušujú

- a) vlastným rozhodnutím, a to dobrovoľným rozpustením, zlúčením s inou stranou a hnutím alebo premenou na občianske združenie,¹⁾
- b) rozhodnutím súdu o ich rozpustení.

(2) Pokiaľ stanovy neupravujú spôsob rozhodovania o zrušení strany a hnutia podľa odseku 1 písm. a), rozhoduje o tom ich najvyšší orgán.

(3) Po zrušení strany a hnutia môžu jej orgány, pokiaľ ich právomoc neprešla na právneho nástupcu alebo likvidátora, vykonávať iba pôsobnosť súvisiacu so zrušením strany a hnutia.

(4) Ak sa strana a hnutie zrušujú zlúčením s inou stranou a hnutím alebo premenou na občianske združenie,¹⁾ prechádza ich všetok majetok a záväzky na právneho nástupcu.

(5) Ak sa strana a hnutie zrušujú dobrovoľným rozpustením, je orgán, ktorý o rozpustení rozhodol, povinný súčasne vymenovať likvidátora. Zrušenie strany a hnutia oznámi likvidátor ministerstvu do 5 dní od zrušenia strany a hnutia.

(6) Strana a hnutie môžu byť zrušené rozhodnutím súdu o ich rozpustení [odsek 1 písm. b)], ak je ich činnosť v rozpore s § 1 až 5 alebo v prípade podľa § 14 ods. 3. V rozhodnutí o rozpustení strany a hnutia určí súd súčasne likvidátora, ktorým nesmie byť osoba, ktorá bola členom tejto strany a hnutia.

(7) Ak je priama súvislosť medzi dôvodmi rozhodnutia súdu o rozpustení strany a hnutia a nadobudnutím alebo použitím ich majetku, môže súd v súvislosti s rozhodnutím o rozpustení strany a hnutia rozhodnúť, že majetkový zostatok, ktorý vyplynie z likvidácie majetku tejto strany a hnutia, pripadá do vlastníctva Slovenskej republiky.

§ 14

Pozastavenie činnosti strany a hnutia

(1) Činnosť strany a hnutia môže súd rozhodnutím pozastaviť, ak je v rozpore s § 1 až 5, § 6 ods. 5 a § 17 až 19 alebo so stanovami.

(2) Ak bola činnosť strany a hnutia pozastavená, môže strana a hnutie robiť iba úkony zamerané na odstránenie stavu, ktorý bol dôvodom na rozhodnutie súdu o pozastavení ich činnosti.

(3) Ak trvajú skutočnosti, pre ktoré bola činnosť strany a hnutia súdom pozastavená, viac ako jeden rok od rozhodnutia súdu, podá generálny prokurátor Slovenskej republiky návrh na rozpustenie strany a hnutia.

(4) Ak dôjde k odstráneniu stavu, ktorý bol dôvodom na pozastavenie činnosti strany a hnutia, rozhoduje o obnovení ich činnosti na základe návrhu strany a hnutia súd.

§ 15

(1) O rozpustení strany a hnutia [§ 13 ods. 1 písm. b)] a pozastavení činnosti strany a hnutia (§ 14 ods. 1) rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky na návrh generálneho prokurátora Slovenskej republiky; o obnovení ich činnosti rozhoduje na návrh strany a hnutia (§ 14 ods. 4).

(2) Pozastaviť činnosť strany a hnutia alebo ich rozpustiť nemožno v čase odo dňa vyhlásenia volieb do národnej rady a orgánov územnej samosprávy do desiateho dňa po poslednom dni týchto volieb; to neplatí, ak je činnosť strany a hnutia v rozpore s § 4.

(3) Rozhodnutie podľa odseku 1 doručí Najvyšší súd Slovenskej republiky aj ministerstvu a Ministerstvu financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“).

§ 16

Súdna ochrana

(1) Ak sa rozhodnutie orgánu strany a hnutia týka údajov uvedených v zozname strán a hnutí (§ 8 ods. 7), môže člen tejto strany a hnutia do šiestich mesiacov od prijatia takéhoto rozhodnutia požiadať krajský súd o jeho preskúmanie, ak ho považuje za nezákonné alebo odporujúce stanovám.

(2) Ak nejde o zrušenie strany a hnutia, možno návrh na preskúmanie podľa odseku 1 podať, len ak rozhodcovský orgán strany a hnutia nevyhovel žiadosti člena o vykonanie nápravy alebo ak o nej nerozhodol do 30 dní odo dňa jej podania.

(3) Rozhodnutie podľa odseku 1 doručí krajský súd ministerstvu.

Hospodárenie strán a hnutí

§ 17

(1) Strana a hnutie zodpovedajú za svoje záväzky celým svojím majetkom. Členovia strany a hnutia za záväzky strany a hnutia ani nezodpovedajú ani neručia.

(2) Strana a hnutie nesmú vo vlastnom mene vykonávať podnikateľskú činnosť. Môžu sa však podieľať na založení právnickej osoby alebo sa zúčastňovať ako spoločníci alebo členovia právnickej osoby už založenej. Môžu tiež samy právnickú osobu založiť alebo sa stať jedinými spoločníkmi právnickej osoby, pokiaľ osobitný zákon jediného zakladateľa alebo jediného spoločníka pripúšťa.

(3) Právnická osoba, ktorej zakladateľ, člen alebo spoločník je strana alebo hnutie, nesmie byť uchádzačom pri získavaní zákaziek vo verejnom obstarávaní.^{2a)}

(4) Podiel na zisku z podnikania právnických osôb uvedených v odseku 2 môžu strana a hnutie použiť len na naplnenie svojich programových cieľov uvedených v stanovách, pričom ho nesmú rozdeliť medzi svojich súčasných ani bývalých členov.

(5) Strana a hnutie sa môžu zúčastňovať ako člen alebo spoločník len v právnickej osobe, ktorej predmetom činnosti sú:

- a) prevádzkovanie vydavateľstiev, nakladateľstiev a tlačiarň,
- b) publikačná a propagačná činnosť,
- c) lotérie a tomboly,
- d) výroba a predaj predmetov propagujúcich program a činnosť príslušnej strany a hnutia,
- e) usporadúvanie kultúrnych, spoločenských, športových, rekreačných, vzdelávacích a politických akcií.

(6) Strana a hnutie nesmú vlastníť majetok mimo územia Slovenskej republiky.

(7) Príjmami strany a hnutia môžu byť:

- a) príjmy z členských príspevkov,
- b) príjmy z darov,
- c) príjmy z dedičstva,
- d) príjmy z predaja a prenájmu ich hnutel'ného majetku a nehnuteľného majetku,
- e) príjmy z úrokov z vkladov ich prostriedkov v bankách,
- f) príjmy z pôžičiek a úverov,
- g) podiel na zisku z podnikania (odsek 4),
- h) príspevky zo štátneho rozpočtu.

(8) Príspevky zo štátneho rozpočtu podľa odseku 7 písm. h) sú:

- a) príspevok za hlasy získané vo voľbách do národnej rady podľa osobitného zákona³⁾ (ďalej len „príspevok za hlasy“),
- b) príspevok na činnosť za podmienok ustanovených v § 20 (ďalej len „príspevok na činnosť“),
- c) príspevok na mandát za podmienok ustanovených v § 20a (ďalej len „príspevok na mandát“).

(9) Za príjem z daru pre stranu alebo hnutie podľa odseku 7 písm. b) sa považuje aj rozdiel medzi cenou obvyklou a cenou dojednanou, ktorú jej poskytne právnická osoba alebo občan pri

- a) odplatnom plnení,
- b) prevode nehnuteľnej veci,
- c) prevode hnutel'nej veci,
- d) prevode práva.

(10) Strana a hnutie vedú účtovníctvo podľa osobitných predpisov.⁴⁾ Na zdaňovanie príjmov a majetku strany a hnutia sa vzťahujú osobitné predpisy.⁵⁾

§ 18

(1) Strana a hnutie sú povinné každoročne najneskôr do 31. marca predložiť národnej rade výročnú finančnú správu za predchádzajúci kalendárny rok.

(2) Súčasťou výročnej finančnej správy strany a hnutia sú:

- a) ročná účtovná závierka overená audítorom určeným Slovenskou komorou audítorov žrebom zo zoznamu audítorov^{5a)}, ak strana a hnutie účtujú v sústave podvojného účtovníctva podľa osobitného predpisu,⁵⁾
- b) výkaz príjmov a výdavkov a výkaz o majetku a záväzkoch, ak strana a hnutie účtujú v sústave jednoduchého účtovníctva podľa osobitného predpisu,⁵⁾
- c) prehľad o príjmoch strany a hnutia podľa § 17 ods. 7 a 8,
- d) prehľad o prijatých daroch a iných bezodplatných plneniach,
- e) informácia o plnení daňových povinností.

(3) V prehľade podľa odseku 2 písm. d) musí strana a hnutie vo výročnej finančnej správe uviesť aj meno, priezvisko, bydlisko a rodné číslo darcu; ak je darcom právnická osoba, musí sa uviesť jej názov, sídlo a identifikačné číslo.

(4) Ministerstvo financií predkladá národnej rade do konca februára prehľad o príspevkoch zo štátneho rozpočtu poskytnutých stranám a hnutiam za predchádzajúci rok, ako aj o záväzkoch strán a hnutí voči štátnemu rozpočtu.

(5) Ak výročná finančná správa neobsahuje údaje podľa odsekov 2 a 3 alebo ak údaje nie sú úplné alebo pravdivé, vyzve národná rada alebo jej poverený orgán stranu a hnutie, aby odstránili nedostatky v určenom termíne, najneskôr do 30. októbra kalendárneho roka.

(6) Splnenie alebo nesplnenie povinností podľa odseku 1 v rozsahu podľa odsekov 2 a 3 oznámi národná rada alebo jej poverený orgán ministerstvu financií do 30. apríla kalendárneho roka. Ak výročná finančná správa neobsahuje všetky údaje alebo ak údaje nie sú úplné alebo pravdivé, ministerstvo financií pozastaví vyplatenie príspevku na činnosť podľa § 20 a príspevku na mandát podľa § 20a až do oznámenia národnej rady alebo jej povereného orgánu o odstránení nedostatkov v určenom termíne. Ak strana a hnutie odstránia nedostatky výročnej finančnej správy v určenom termíne (odsek 5), poukáže ministerstvo financií strane a hnutiu príspevok na činnosť a príspevok na mandát dodatočne aj za obdobie pozastavenia jeho vyplácania.

(7) Strane a hnutiu, ktoré nepredložili národnej rade v termíne ustanovenom podľa odseku 1 výročnú finančnú správu alebo ktoré v určenom termíne neodstránili zistené nedostatky, ministerstvo financií uloží pokutu do 100 000 Sk v závislosti od rozsahu a trvania porušenia povinnosti podľa odseku 1 alebo v závislosti od rozsahu a trvania nesplnenia termínu určeného podľa odseku 5.

(8) Pokutu podľa odseku 7 možno uložiť aj opakovane, a to do jedného roka odo dňa, keď sa ministerstvo financií dozvedelo o skutočnostiach uvedených v odseku 7, najneskôr však do troch rokov od uplynutia lehoty podľa odseku 1 alebo od uplynutia termínu určeného podľa odseku 5.

(9) Výročnú finančnú správu strana a hnutie zverejňujú na vlastné náklady v hromadných informačných prostriedkoch, a to do 30. júna kalendárneho roka nasledujúceho po roku, za ktorý sa výročná finančná správa vypracovala; u fyzickej osoby sa uvedie meno, priezvisko a bydlisko.

§ 19

(1) Dary a iné bezodplatné plnenia nesmie strana a hnutie prijať od štátu, Fondu národného majetku Slovenskej republiky, Slovenského pozemkového fondu alebo obce, od právnických osôb, ktorých zriaďovateľom alebo zakladateľom je štát, Fond národného majetku Slovenskej republiky, Slovenský pozemkový fond alebo obec alebo v ktorých má majetkovú účasť štát, Fond národného majetku Slovenskej republiky, Slovenský pozemkový fond alebo obec, od nadácií, neinvestičných

fondov, občianskych združení, neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, verejnoprávných inštitúcií a iných právnických osôb zriadených zákonom. Strana a hnutie nesmú prijať dar a iné bezodplatné plnenia ani od darcu, o ktorom nevedia uviesť údaje podľa § 18 ods. 3; ak sa takto dar alebo iné bezodplatné plnenie poskytne, strana a hnutie sú povinné takýto dar alebo iné bezodplatné plnenie bez zbytočného odkladu vrátiť. Ak strana a hnutie nemôžu takýto dar vrátiť, sú povinné bezodkladne po takomto zistení odviešť do štátneho rozpočtu peňažné dary a pri nepeňažných daroch sumu rovnajúcu sa hodnote nepeňažného daru zistenú znaleckým posudkom.

(2) Strana a hnutie nemôžu prijať dar od fyzickej osoby, ktorá nie je občanom, a ani od právnickej osoby, ktorá má sídlo v zahraničí, ak jej väčšinovým vlastníkom nie je občan alebo právnická osoba, ktorá má sídlo na území Slovenskej republiky, okrem politických strán. Strana a hnutie môžu prijať bezodplatné plnenie od nadácie, ktorá má sídlo v zahraničí.

(3) Strane a hnutiu, ktoré príjmu dar alebo iné bezodplatné plnenie v rozpore s týmto zákonom, uloží ministerstvo financií pokutu vo výške dvojnásobku neoprávnene prijatého daru alebo iného bezodplatného plnenia, a to do jedného roka odo dňa, keď sa ministerstvo financií o takom prijatí daru alebo iného bezodplatného plnenia dozvedelo, najneskôr do troch rokov odo dňa prijatia daru alebo iného bezodplatného plnenia.

§ 20

(1) Príspevok na činnosť patrí strane a hnutiu, ktorým vzhľadom na výsledky volieb do národnej rady vznikol nárok na príspevok za hlasy.

(2) Nárok na príspevok na činnosť vzniká za celý mesiac, v ktorom sa konali voľby. Tento nárok zaniká uplynutím mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, v ktorom sa konajú nasledujúce voľby.

(3) Nárok na príspevok na činnosť zaniká strane a hnutiu, ktoré nepredložili národnej rade v termíne podľa § 18 ods. 1 výročnú finančnú správu alebo ktoré v určenom termíne neodstránili zistené nedostatky, a to za kalendárny rok nasledujúci po roku, za ktorý sa predkladá výročná finančná správa.

(4) Príspevok na činnosť sa vypláca strane a hnutiu vo výške jednej štvrtiny príspevku za hlasy každoročne počas volebného obdobia, a to do konca júna.

(5) V roku konania volieb do národnej rady sa strane a hnutiu vypláca zodpovedajúca časť príspevku na činnosť podľa odseku 2 do 60 dní po oznámení výsledkov volieb do národnej rady.

(6) Ak sa činnosť národnej rady skončí pred uplynutím volebného obdobia, strana a hnutie majú nárok na príspevok na činnosť vo výške zodpovedajúcej dĺžke volebného obdobia. Ustanovenie odseku 2 tým nie je dotknuté. Ak sa činnosť národnej rady skončí pred uplynutím volebného obdobia a strane a hnutiu bol vyplatený príspevok na činnosť, strana a hnutie sú povinné časť tohto príspevku pripadajúcu na obdobie po skončení činnosti národnej rady vrátiť do štátneho rozpočtu najneskôr do 14 dní od skončenia činnosti národnej rady.

(7) Počas pozastavenia činnosti strany a hnutia sa príspevok na činnosť strane a hnutiu nevypláca. Ak bola činnosť strany a hnutia pozastavená po vyplatení príspevku na činnosť, strana a hnutie sú povinné časť tohto príspevku pripadajúcu na obdobie pozastavenia činnosti strany a hnutia vrátiť do štátneho rozpočtu najneskôr do 14 dní od pozastavenia činnosti strany a hnutia. Ak k pozastaveniu činnosti strany a hnutia došlo v dôsledku rozhodnutia súdu, ktoré sa zrušilo, príspevok na činnosť sa dodatočne doplatí.

(8) Ak strana a hnutie boli zrušené, majú nárok na zodpovedajúcu časť príspevku na činnosť za príslušný rok, a to ku dňu zrušenia vo výške jednej dvanástiny príspevku na činnosť za každý aj

začatý kalendárny mesiac. Ak strana a hnutie boli zrušené po vyplatení príspevku na činnosť, právny nástupca strany a hnutia alebo likvidátor je povinný časť tohto príspevku pripadajúcu na obdobie po zrušení strany a hnutia vrátiť do štátneho rozpočtu najneskôr do 30 dní od zrušenia strany a hnutia.

(9) Strane a hnutiu, ktoré kandidovali v rámci volebnej koalície, sa príspevok na činnosť za príslušný rok vypláca podľa dohody medzi týmito stranami a hnutiami; ak nie je uzatvorená takáto dohoda, príspevok na činnosť sa nevypláti.

§ 20a

(1) Príspevok na mandát patrí v sume 500 000 Sk na jeden rok a jeden mandát po celé volebné obdobie tej strane a hnutiu, na ktorých kandidátnej listine poslanec kandidoval.

(2) Nárok na príspevok na mandát vzniká strane a hnutiu za celý mesiac, v ktorom sa konali voľby. Tento nárok zaniká uplynutím mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, v ktorom sa konajú nasledujúce voľby.

(3) Príspevok na mandát vypláca ministerstvo financií strane a hnutiu každoročne počas volebného obdobia, a to do konca júna.

(4) V roku konania volieb do národnej rady sa strane a hnutiu vypláca zodpovedajúca časť príspevku na mandát podľa odseku 2 do 60 dní po oznámení výsledkov volieb do národnej rady.

(5) Ak sa činnosť národnej rady skončí pred uplynutím volebného obdobia, strana a hnutie majú nárok na príspevok na mandát vo výške zodpovedajúcej dĺžke volebného obdobia. Ustanovenie odseku 2 tým nie je dotknuté. Ak sa činnosť národnej rady skončí pred uplynutím volebného obdobia a strane a hnutiu bol vyplatený príspevok na mandát, strana a hnutie sú povinné časť tohto príspevku pripadajúcu na obdobie po skončení činnosti národnej rady vrátiť do štátneho rozpočtu najneskôr do 14 dní od skončenia činnosti národnej rady.

(6) Ak strana a hnutie kandidovali v rámci volebnej koalície, príspevok na mandát sa vypláca tej strane a hnutiu, pre ktoré sa mandát získal.

(7) Počas pozastavenia činnosti strany a hnutia sa príspevok na mandát strane a hnutiu nevypláca. Ak bola činnosť strany a hnutia pozastavená po vyplatení príspevku na mandát, strana a hnutie sú povinné časť tohto príspevku pripadajúcu na obdobie pozastavenia činnosti strany a hnutia vrátiť do štátneho rozpočtu najneskôr do 14 dní od pozastavenia činnosti strany a hnutia. Ak bola činnosť strany a hnutia pozastavená v dôsledku rozhodnutia súdu, ktoré sa zrušilo, príspevok na mandát sa dodatočne doplatí.

(8) Ak strana a hnutie boli zrušené, majú nárok na zodpovedajúcu časť príspevku na mandát za príslušný rok, a to ku dňu zrušenia vo výške jednej dvanástiny príspevku na mandát za každý aj začatý kalendárny mesiac. Ak strana a hnutie boli po vyplatení príspevku na mandát zrušené, právny nástupca strany a hnutia alebo likvidátor je povinný časť tohto príspevku pripadajúcu na obdobie po zrušení strany a hnutia vrátiť do štátneho rozpočtu najneskôr do 14 dní od zrušenia strany a hnutia.

§ 20b

(1) Ak strane a hnutiu vznikne nárok na príspevok za hlasy alebo na príspevok na činnosť, alebo na príspevok na mandát a zároveň má strana a hnutie záväzky voči štátnemu rozpočtu vzniknuté na základe tohto zákona, ministerstvo financií kráti tieto príspevky o sumu záväzkov voči štátnemu rozpočtu.

(2) Pokuty uložené podľa tohto zákona sú príjmom štátneho rozpočtu.

(3) Ukladanie pokút podľa tohto zákona sa riadi všeobecnými predpismi o správnom konaní.⁶⁾

§ 20c

Strana a hnutie sú povinné sprístupňovať informácie o svojom hospodárení podľa osobitného predpisu.⁷⁾

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 21

(1) Strany a hnutia, ktoré vznikli podľa zákona č. 15/1990 Zb. o politických stranách alebo sú za ne tým istým zákonom považované, sú stranami a hnutiami podľa tohto zákona.

(2) Strany a hnutia uvedené v odseku 1 upravia do 6 mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona svoje stanovky podľa § 6 ods. 2 písm. b), § 6 ods. 3 a 4 a predložia ich v ďalšej lehote 10 dní ministerstvu príslušnému podľa sídla strany a hnutia. Pokiaľ tak v tejto lehote neurobia, dá ministerstvo podnet na návrh na rozpustenie strany a hnutia [§ 13 ods. 1 písm. b)], prípadne na pozastavenie činnosti strany a hnutia (§ 14).

§ 21a

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2001

(1) Strana a hnutie upravia svoje stanovky podľa § 6 ods. 2 tohto zákona do 28. februára 2001.

(2) Strana a hnutie, ktoré nemali ustanovené orgány ku dňu účinnosti tohto zákona, sú povinné ich ustanoviť do 30. júna 2001.

(3) Údaje uvedené v § 8 ods. 7 druhej vete tohto zákona strana a hnutie oznámia ministerstvu prvýkrát do 28. februára 2001.

(4) Na predkladanie výročných finančných správ za rok 2000 sa vzťahujú doterajšie predpisy.

§ 22

Zrušuje sa zákon č. 15/1990 Zb. o politických stranách.

§ 22a

Zrušuje sa zákon Slovenskej národnej rady č. 190/1992 Zb. o príspevku politickým stranám a politickým hnutiam zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 86/1993 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 43/1994 Z. z.

§ 23

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Čl. II

Na území Slovenskej republiky nemôžu naďalej vyvíjať činnosť politické strany a politické hnutia, ktoré túto činnosť vyvíjali podľa doterajšieho § 10 zákona č. 424/1991 Zb. o združovaní v politických stranách a v politických hnutiach.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

- 1) Zákon č. 83/1990 Zb., o združovaní občanov v znení zákona č. 300/1990 Zb.
- 1a) § 20 ods. 1 Občianskeho zákonníka.
- 2) § 250l Občianskeho súdneho poriadku.
- 2a) Zákon č. 263/1999 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 3) § 53 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1990 Zb. o voľbách do Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov.
- 4) Zákon č. 563/1991 Zb. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.
- 5) Napríklad zákon č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov.
- 5a) Zákon Slovenskej národnej rady č. 73/1992 Zb. o audítoroch a Slovenskej komore audítorov v znení neskorších predpisov.
- 6) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
- 7) § 2 ods. 3 a § 14 až 21 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).

